

Wyniki finansowe towarzystw i funduszy emerytalnych w 2002 roku

Powszechnie towarzystwa emerytalne¹ na koniec 2002 r. po raz pierwszy od początku działalności osiągnęły dodatni wynik finansowy. Otwarte fundusze emerytalne zanotowały ponad 2-krotne zwiększenie zysku finansowego w stosunku do roku 2001.

Aktywa **powszechnych towarzystw emerytalnych** w 2002 r. ukształtowały się na poziomie 1318,8 mln zł i były o 16,1% wyższe niż przed rokiem. W ich strukturze 57,8% stanowiły aktywa obrotowe (66,8% w roku 2001). Kapitały własne towarzystw wyniosły 1119,3 mln zł, co w skali roku oznacza wzrost o 37,0%. Do wzrostu tego przyczyniła się poprawa wyniku finansowego okresu obrotowego.

Przychody operacyjne wyniosły 800,8 mln zł, tj. 1,3% mniej niż w roku 2001. Koszty operacyjne spadły o 27,9% do 841,3 mln zł. Po uwzględnieniu wyniku na pozostałej działalności wynik finansowy netto osiągnął wartość 36,0 mln zł (wobec minus 231,0 mln zł przed rokiem). Na wynik ten złożył się zysk wykazany przez 8 towarzystw oraz strata poniesiona przez 8 towarzystw (w 2001 r. odpowiednio 6 i 11 towarzystw).

W 2002 r. **otwarte fundusze emerytalne** dysponowały aktywami ogółem o wartości 31752,1 mln zł, z tego 96,0% stanowił portfel inwestycyjny. W strukturze lokat dominowały obligacje (67,0%) i akcje (27,1%). W stosunku do 2001 r. udział obligacji w portfelu zwiększył się kosztem akcji i bonów skarbowych. Po uwzględnieniu wartości zobowiązań ogółem aktywa netto funduszy ukształtowały się na poziomie 31564,6 mln zł i wzrosły w skali roku o 62,6%.

Przychody z inwestycji otwartych funduszy emerytalnych wyniosły 1514,9 mln zł i były wyższe niż przed rokiem o 29,4%. Główną ich pozycją były odsetki, stanowiące 85,3% przychodów. Koszty operacyjne ukształtowały się na poziomie 190,9 mln zł (2-krotnie wyższym niż w 2001 r.). Wynagrodzenie dla towarzystw stanowiło 79,6% kosztów. Przychody z inwestycji pomniejszone o koszty operacyjne wzrosły o 22,9%. Wynik z inwestycji wyniósł 1324,1 mln zł, zrealizowany zysk z inwestycji 461,9 mln zł, niezrealizowany zysk z wyceny 1359,7 mln zł, przychody z tytułu pokrycia niedoboru 16,4 mln zł. Zysk finansowy otwartych funduszy emerytalnych w 2002 r. wyniósł 3162,1 mln zł (wobec 1431,7 mln zł przed rokiem).

---

¹Informację opracowano na podstawie zweryfikowanych danych Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych w dostosowaniu do uregulowań ustawy z 9 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości (Dz. U. nr 113 z 2000 r. poz. 1186). Dane obejmują 17 PTE i 17 OFE w 2001 r. oraz 16 PTE i 17 OFE w 2002 r.

Tablica 1.1 Bilans powszechnych towarzystw emerytalnych.

Wyszczególnienie	2001 r.	2002 r.
	w tys. zł	
Aktywa trwałe	377 031,3	557 063,0
Wartości niematerialne i prawne	23 401,4	48 551,5
Rzeczowe aktywa trwałe	32 973,7	19 741,2
Należności długoterminowe	1 018,3	1 042,8
Inwestycje długoterminowe	109 587,3	224 180,5
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	210 050,6	263 547,0
Aktywa obrotowe	758 658,1	761 773,6
Zapasy	988,2	601,9
Należności krótkoterminowe	31 777,8	47 748,8
Inwestycje krótkoterminowe	711 452,0	687 242,7
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	14 440,1	26 180,2
SUMA AKTYWÓW	1 135 689,4	1 318 836,6
Kapitał własny	816 686,6	1 119 266,9
Kapitał podstawowy	1 603 396,3	1 559 881,5
Należne wpłaty na kapitał podstawowy	-	-
Akcje własne	-	-
Kapitał zapasowy	1 209 998,1	1 210 014,8
Kapitał z aktualizacji wyceny	-	1 354,7
Pozostałe kapitały rezerwowe	-	-
Zysk /strata z lat ubiegłych	-1 787 357,0	-1 687 976,6
Zysk / strata netto	-229 350,8	35 992,5
Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego	-	-
Kapitał opłacony nie zarejestrowany	20 000,0	-
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	319 002,8	199 569,6
Rezerwy na zobowiązania	41 707,1	65 684,9
Zobowiązania długoterminowe	-	6,4
Zobowiązania krótkoterminowe	225 611,2	64 394,1
Rozliczenia międzyokresowe	51 684,5	69 484,2
SUMA PASYWÓW	1 135 689,4	1 318 836,6

Tablica 1.2 Rachunek wyników powszechnych towarzystw emerytalnych.

Wyszczególnienie	2001 r.	2002 r.
	w tys. zł	
Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	778 273,2	787 729,2
Koszty działalności operacyjnej	1 124 255,8	814 403,7
Zysk/Strata ze sprzedaży	-345 982,6	-26 674,5
Pozostałe przychody operacyjne	33 391,6	13 064,6
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	216,3	713,5
Dotacje	-	-
Inne przychody operacyjne	33 175,3	12 351,1
Pozostałe koszty operacyjne	41 813,4	26 904,2
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	325,3	175,5
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	16 216,1	4 771,5
Inne koszty operacyjne	25 272,0	21 957,2
Zysk/Strata z działalności operacyjnej	-354 404,4	-40 514,1
Przychody finansowe	109 788,1	88 245,8
Dywidendy i udziały w zyskach	-	-
Odsetki	47 921,3	36 639,9
Zysk ze zbycia inwestycji	29 916,7	28 013,8
Aktualizacja wartości inwestycji	26 164,7	21 106,1
Inne	5 785,4	2 486,0
Koszty finansowe	8 115,3	9 005,1
Odsetki	547,1	1 010,8
Strata ze zbycia inwestycji	194,4	956,7
Aktualizacja wartości inwestycji	859,8	855,9
Inne	6 514,0	6 181,7
Zysk/Strata z działalności gospodarczej	-252 731,6	38 726,6
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	-24,6	-
Zyski nadzwyczajne	0,4	-
Straty nadzwyczajne	25,0	-
Zysk/Strata brutto	-252 756,2	38 726,6
Podatek dochodowy	-21 757,4	2 734,1
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku/ zwiększenia straty	-	-
Zysk/Strata netto	-230 998,8	35 992,5

Tablica 2.1 Bilans otwartych funduszy emerytalnych.

Wyszczególnienie	2001 r.	2002 r.
	w tys. zł	
Aktywa	19 520 321,5	31 752 108,8
Portfel inwestycyjny	18 815 917,0	30 487 510,9
<u>Środki pieniężne ogółem</u>	119 889,2	484 336,1
Środki pieniężne na rachunkach bieżących	4 979,6	1 001,9
Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym	67 325,5	332 158,4
Pozostałe środki pieniężne	47 584,1	151 175,8
<u>Należności ogółem</u>	584 515,3	780 261,8
Należności z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego	36 360,0	59 263,1
Należności z tytułu dywidend	0,1	259,2
Należności z tytułu odsetek	543 337,4	711 568,6
Należności od towarzystw	995,6	4 294,3
Pozostałe należności	3 822,2	4 876,6
<u>Rozliczenia międzyokresowe</u>	-	-
Zobowiązania ogółem	111 778,2	187 459,8
Zobowiązania z tytułu nabytych składników portfela	57 644,5	71 280,9
Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów	-	-
Zobowiązania wobec członków	39 499,4	74 478,4
Zobowiązania wobec towarzystw	7 177,4	27 570,5
Zobowiązania wobec depozytariuszy	81,8	322,6
Zobowiązania z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku rezerwowym	723,5	3 772,7
Pozostałe zobowiązania	424,3	565,2
Rozliczenia międzyokresowe	6 227,3	9 469,5
Aktywa netto	19 408 543,3	31 564 649,0
Kapitał funduszy	17 710 593,4	27 985 048,8
Kapitał rezerwowy	265 303,8	417 538,5
Wynik finansowy	1 432 646,1	3 162 061,7
Kapitały razem	19 408 543,3	31 564 649,0

Tablica 2.2 Stopa zwrotu otwartych funduszy emerytalnych za 24 miesiące.¹⁾

W okresie:	Średnia ważona stopa zwrotu w %	Minimalna wymagana stopa zwrotu w %
31.03.2000 – 29.03.2002	15,614	7,807
30.06.2000 – 28.06.2002	19,779	9,890
29.09.2000 – 30.09.2002	23,131	11,566
29.12.2000 – 31.12.2002	21,965	10,983

¹⁾ Liczona zgodnie z *Ustawą o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych* (art. 172, 173).

Tablica 2.3 Rachunek zysków i strat otwartych funduszy emerytalnych.

Wyszczególnienie	2001 r.	2002 r.
	w tys. zł	
Przychody z inwestycji	1 170 474,3	1 514 917,5
Dywidendy	63 428,0	94 476,3
Odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	202 222,7	91 551,1
Odsetki	892 839,4	1 292 959,8
Różnice kursowe dodatnie	10 342,9	35 830,5
Pozostałe	1 641,3	99,8
Koszty operacyjne	92 871,3	190 859,0
Wynagrodzenie dla towarzystw	83 313,2	151 873,4
Oplaty dla depozytariuszy	7 046,2	9 056,1
Amortyzacja premii od papierów wartościowych nabytych powyżej wartości nominalnej	65,0	5 372,3
Odsetki i prowizje od zaciągniętych kredytów i pożyczek	-	-
Różnice kursowe ujemne	2 446,6	24 472,2
Pozostałe	0,3	85,0
Wynik z inwestycji	1 077 603,0	1 324 058,5
Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata)	315 038,8	1 821 605,3
Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	-322 650,0	461 879,6
Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny	637 688,8	1 359 725,7
Wynik z operacji	1 392 641,8	3 145 663,8
Przychody z tytułu pokrycia niedoboru	39 061,5	16 397,9
Wynik finansowy	1 431 703,3	3 162 061,7

Tablica 2.4 Portfel inwestycyjny otwartych funduszy emerytalnych.¹⁾

Wyszczególnienie	2001 r.	2002 r.	2001 r.	2002 r.
	w tys. zł		w %	
Akcje spółek na regulowanym rynku giełdowym (łącznie z NFI)	5 328 300,9	8 248 112,5	28,3	27,1
Bony skarbowe	492 192,1	580 162,1	2,6	1,9
Depozyty bankowe i bankowe papiery wartościowe	535 118,6	803 113,6	2,9	2,6
Obligacje notowane na regulowanym rynku giełdowym	12 389 116,7	20 412 166,6	65,8	67,0
Inne lokaty	70 639,4	443 956,1	0,4	1,4
OGÓŁEM	18 815 367,7	30 487 510,9	100	100

¹⁾ Dane nie zostały zweryfikowane.